

Sundhedsundervisningen i en sundhedsfremmende skole i et tværfagligt og tværprofessionelt perspektiv.

Et samarbejde mellem : Læreruddannelsen i Århus/VIAUC,
Pædagoguddannelsen JYDSK /VIAUC, Århus og Ernæring og
Sundhed/VIAUC

Tema: A - Indsatser / projekter i forhold til mere lighed i sundhed for børn og unge
(herunder udsatte)

Indholdsfortegnelse

Ansøgernes navn, stillingsbetegnelse og ansættelsessted:.....	2
1. Baggrund for ansøgningen.....	2
2. Formålet med projektet er:.....	3
3. Udviklings- og forskningsspørgsmål:.....	4
4. Projektets forståelsesramme.....	4
4.1 Hypoteser og forforståelse i projektet.....	4
5. Strategi, design og metode.....	4
6. Dataindsamling - diskuteres.....	5
8. Referencer.....	6

Ansøger VIA/University College: Læreruddannelsen i Århus, Pædagoguddannelsen Jydsk, Ernæring og Sundhed, Århus

Brian Krogh Lassen, adjunkt Pædagoguddannelsen Jydsk Århus, VIA University College

Anette Boye Koch, lektor Pædagoguddannelsen Jydsk Århus, VIA University College

Susanne Storm, lektor i idræt, Læreruddannelsen i Aarhus, VIA University College

Marie Ernst Christensen, adjunkt, Ernæring og sundhed, VIA University College

Titel og tema:

Ansøgerne ansøger om 100.000 kr til 'Sundhedsundervisningen i en sundhedsfremmende skole i et tværfagligt og tværprofessionelt samarbejde mellem Læreruddannelsen i Århus, Pædagoguddannelsen Jydsk i Århus og Ernæring og sundhed i Århus. Udviklingsarbejdets titel er: Sundhedsundervisningen i en sundhedsfremmende skole i et tværfagligt og tværprofessionelt perspektiv i folkeskolen og i SFO.

1. Baggrund for ansøgningen

I juni 2006 vedtog folkettinget en ny læreruddannelseslov. De politiske partier bag den nye lov havde som ambition at øge fagligheden i uddannelsen samt tilføre uddannelsen de fornyelser, som omverdenens pres altid øver på en uddannelse.

Et af de pres, der er blevet synligt gennem de senere år, er et pres på folkeskolen om at påtage sig en helhedsorienteret sundhedsopgave, som nogen må påtage sig i forhold til børns sundhed. Presset er verbaliseret i sundhedsdiskurser, som bl.a. omhandler: børns manglende trivsel, mobning i folkeskolen, børns manglende viden om deres egen og andres seksualitet og fedmeepidemien blandt børn.

Den sundhedsforståelse, der ligger bag såvel sundhedsundervisningen i folkeskolen, som den er beskrevet i Fællesmål for faget og den sundhedsforståelse (Faghæfte 21), der er beskrevet i Bilag 31 i Bekendtgørelsen om uddannelsen til professionsbachelor som lærer i folkeskolen (Bekendtgørelse nr. 408) peger begge på den positive og brede sundhedsforståelse som ramme for såvel sundhedsundervisningen i folkeskolen som sundhedskurserne på læreruddannelsen. Denne sundhedsforståelse refererer til WHO's sundhedsbegreb, som er en tværfaglig forståelse af sundhed og som siden sin vedtagelse i 1948 har søgt at flytte opmærksomheden fra en lineær og

snæver sundhedsopfattelse, der giver sig udtryk i en årsag-virkning opfattelse af folks sundhed til en helhedsorienteret cirkulær fortolkning af begrebet.

I ovenstående bekendtgørelse, som refererer til den ny læreruddannelseslov fra 2006, er sundhedsundervisningen blevet synlig på læreruddannelserne. Fremover er uddannelsen forpligtet på at tilbyde de studerende et kursus, som relaterer sig til folkeskolens timeløse fag: Sundheds-, seksualundervisning og familiekundskab, men kurset er frivilligt for de studerende. Det betyder, at de studerende stadig kan gennemføre et lærerstudium uden at opnå faglige kompetencer til at kunne undervise i faget. Men interessen for at opnå kompetencer til at kunne forestå en sundhedsundervisning er stor hos de studerende. I de tre år, hvor sundhedskurset har været udbudt til studerende på Læreruddannelsen i Århus, har ca. 80 - 110 studerende hvert år været tilmeldt kurset.

På baggrund af de erfaringer, vi har gjort os med de gennemførte kursusforløb på læreruddannelsen, ønsker vi at videreudvikle kurset i et samarbejde med pædagoguddannelsen. Pædagoguddannelsen har med den ny Pædagoguddannelsen 2006 fået indført linjefaget: Sundhed, krop og bevægelse (SKB) (Bilag 4 - Sundhed, krop og bevægelse). Indholdsområdet i dette liniefag åbner op for et samarbejde, hvor de 2 professioner i et tværfagligt samarbejde kan kvalificere feltet sundhed i såvel skole- som i SFO-regi, og de studerendes kompetencer til at kunne varetage undervisningen inden for sundhed - ikke kun i ord men også i handling.

Vi ser i et sådant tværprofessionelt kursusforløb nogle muligheder for:

- At sætte fokus på en helhedsorienteret tænkning, hvor sundhed knyttes til fællesskaber og fællesmenneskelige vilkår og betragtes som et fælles gode, og hvor der ikke opereres med fag- eller tidsgrænser.
- At opprioritere projektets fokus på lærerstuderendes såvel som pædagogstuderendes og de studerende på Ernæring og sundheds sundhedspædagogiske kompetencer til at kunne kvalificere elevernes handleevne inden for sundhed.

Projektbeskrivelsen vil synliggøre, hvordan et sådant projekt kan gennemføres.

2.1 Formålet med projektet er:

- Opsamling og systematisering af det interne tværfaglige og tværprofessionelle samarbejde omkring sundhedskurset på læreruddannelsen og liniefaget SKB på pædagoguddannelsen i kommende studieår
- Opsamling og systematisering af det tværprofessionelle samarbejde omkring sundhed og trivsel i skole og SFO.
- Udvikling af nye modeller for, hvordan sundhedskurset kan integreres med praksisudvikling for såvel kommende lærere som kommende pædagoger.
- Udvikling af et fast tværfagligt og tværprofessionelt samarbejde, som kan integreres i de to grunduddannelser.

2.2 Budget

Der ansøges om 100.000 kr.

3. Udviklings- og forskningsspørgsmål:

- Kan de studerende ved dette projekt tilegne sig nødvendige sundhedspædagogiske kompetencer til at kunne forestå en professionsrettet sundhedsundervisning og et sundhedspædagogisk arbejde med børnene i deres hverdag i skolen?
- Kan de studerende ved dette projekt inspirere hinanden og udvikle en ny tværfaglig og tværprofessionel sundhedsforståelse, som vil kunne inkorporeres i et fremtidigt tværprofessionelt samarbejde på professionsuddannelserne?

4. Projektets forståelsesramme

4.1 Hypoteser og forforståelse i projektet

Da professionsforskningen viser, at lærerens faglige viden selvfølgelig tæller, men den tæller først, når den bringes i kombination med undervisnings-kompetence (Rasmussen 2005) er det hensigten med dette udviklingsprojekt at udvikle teori/praksisfeltet.

Forskere inden for sundhedsundervisningen (Simovska 2005) argumenterer i dette perspektiv for, at lærerne på forskellig vis må spille en aktiv rolle som deltagende undervisere og som ansvarlige professionelle og inddrager begrebet participation i denne forbindelse. Begrebet anvendes såvel i beskrivelsen af en demokratisk undervisning som i forbindelse med sundhedsfremmeprojekter. Simovska kalder de to perspektiver for: "...a token and a genuine participation" og argumenterer for en genuin brug af begrebet. Den genuine brug defineres som: "...the students' own construction of knowledge, open and divergent outcomes and targeting individuals in their context" (Ibid. S.150) I dette lys udfordres den studerende - både på det fag-faglige, som på det pædagogiske og personlige niveau. Jo mere involverede de studerende er på kurstes projektdel: "...the more important it will be for the teacher to provide support, insight and knowledge to facilitate the learning processes".(Ibid. S.150)

5. Strategi, design og metode

Udviklingsprojektet består af 5 forløb.

- En projektforberegende del med dataindsamling
- Et tværprofessionelt sundhedsprojekt for de studerende på de 2 grunduddannelser, hvor de studerende undervises i og studerer sundhedspædagogiske og sundhedsdidaktisk teori, og hvor den sundhedsprojekter i tværprofessionelt regi udvikles, fremlægges og bedømmes.
- Opsamling og udvikling af projektet af de involverede projektdeltagere.
- Udarbejdelse af artikel, som skal udgives i såvel pædagogrelevante og lærerrelevante netbaserede magasiner/hjemmesider.

I kursusforløbet for de studerende vil der blive lagt vægt på:

- En teoretisk indføring i såvel sundhedspædagogiske som sundhedsdidaktiske problemstillinger.
- De studerendes planlægning og tilrettelæggelse af et sundhedsprojekt som skal præsenteres og bedømmes ud fra udvalgte bedømmelseskriterier ift indhold og præsentation.
- Opsamling og systematisering af den viden og de erfaringer, de studerende gør sig i forbindelse med sundhedskurset og sundhedspraktikken.

Projektets vidensdeling

- Udarbejdelse af artikel, som skal udgives i såvel pædagogrelevante og lærerrelevante netbaserede magasiner/hjemmesider.

Fremstilling og formidling af udviklingsarbejdets resultater

- Der gennemføres elektronisk evaluering med såvel pædagog- som lærerstuderende.
- De tre professioner evaluerer det professionsrelevante udbytte af samarbejdet.
- Udarbejdelse af artikel, som skal udgives i såvel pædagogrelevante og lærerrelevante netbaserede magasiner/hjemmesider.
- anbefalinger til Læreruddannelsen i Århus, Pædagoguddannelsen Jydsk og Ernæring og sundheds kommende indsats indenfor det sundhedspædagogiske område set i et tværprofessionelt perspektiv.

6. Dataindsamling

Oversigt over udviklingsprojektforløbet dataindsamling:

	Periode	Mål	Arbejdsopgaver
Det undersøgende projektforløb.	Studieåret 2011/2012	Målet er <ul style="list-style-type: none">▪ At kvalificere og udarbejde målformuleringer, indholdsbeskrivelser og rammesætning for projektforløbet	<ul style="list-style-type: none">▪ Endelig rammesætning af målformulering og indholdsbeskrivelse for studietilbuddet
Projektforløbet	Efteråret 2012	Målet er: <ul style="list-style-type: none">▪ at udføre de planlagte undervisningstilbud▪ at opsamle og systematisere viden og erfaring fra kursusforløbet ved elektronisk evaluering fra studerende samt professionsbaseret evaluering fra de tre uddannelsessteder	Implementering - konkret studietilbud til de studerende Indsamling af viden og erfaring.
Afrapportering	Maj 2013		Afrapportering i form af artikel i henhold til projektets hidtidige resultater.

7. Projektet undersøgelsesdesign

Delundersøgelse	Metode og datagrundlag
1) Undersøgelse af uddannelsernes nuværende indhold og praksis	Dokumenter - studieordninger
2) Identifikation af barrierer	Diskussion og afklaring af sundhedsbegreb og -forståelse ift de tre professioner.
3) Udarbejdelse af projektdesign	Litteraturstudier og bearbejdning af indsamlede data

8. Referencer

Bilag 4 - Krop, sundhed og bevægelse. Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog. <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=133502>

LIAA`s partnerskabsaftale:

<http://www.viauc.dk/laerer/Aarhus/laereriipraktik/partnerskab/Sider/partnerskab.aspx>

Rasmussen, Jens (2005). Magisterbladet, 23.9.2005

Simonska, V. og B.B. Jensen (2005a): Involving students in learning and health promotion processes - clarifying why? What? and how?. IUHPE - Promotion & Education Vol. XII. NO. 3-4

Bekendtgørelsen nr. 408 11/05/2009. Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor som lærer i folkeskolen.

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=124492>

Faghæfte 21:

<http://www.uvm.dk/service/Publikationer/Publikationer/Folkeskolen/2009/Faelles%20Maal%202009%20-%20Sundheds-%20og%20seksualundervisning%20og%20familiekundskab.aspx>